

Anasayfa (http://kitap.radikal.com.tr/) > Haber (/haber) > Boyle olurdu Osmanli'nin bayrami

Boyle olurdu Osmanli'nin bayrami

Sokaklardan saraya, 16. yüzyıldan 19. yüzyıla Avrupalı seyyahların gözünden bayramlarla Osmanlı nostaljisi.

Beğen

132

Tweettele

5

G+

1

0

(/Preview
/423429-
yazdir)

Osmanlı bayramı: basit ve zevkli bir ekonomi prensibi

II. Mahmud döneminde üç yıl Anadolu'da kalan Feldmareşal Helmuth von Moltke'nin 1838'de Malatya'dan postaladığı mektuptan: "Sekiz gün sonra bayram (18-20 Kasım), bizde paskalya ne ise aşağı yukarı o. Bir sevinç ve neşe, tebrik ve hediyeler bayramı. O günlerde herkes verir ve alır. Esasen Türklerin prensibi (almalı vermeli) yani (sen de yaşa, be de yaşayayım)dır. Bu, gerçekten basit ve zevkli bir ekonomi prensibidir. Toplumun her sınıfı, en aşağıdaki müstesna, bundan faydalanır; en aşağıdakine ise sadece kaidenin ilk yarısı uygulanır. Bu sistem hakkında ileri sürülebilecek tek kusur o en aşağı sınıfın bütün ötekilerin yekûnundan çok daha kalabalık oluşudur."

Sultan Abdülmecid Sultanahmet Meydanı'nda

Fransız şair ve yazar Gérard de Nerval, 1843 anılarında Sultanahmet Meydanı'nda Sultan Abdülmecid'in katıldığı bayram törenini detaylarıyla anlatıyor:

"Sultan göründü. Ama atı, altın işlemelerle ve elmaslarla öylesine kaplanmıştı ki, bakan herkesin gözü kamaşıyordu. (...) Sultan atından indi, girişte merdivenlerin üstünde kendisini bekleyen imamlar ve mollalar tarafından karşılandı. Çok sayıda araba, meydana sıralanmış olarak duruyordu; Konstantinopolis'in bütün seçkin hanımları orada toplanmıştı ve arabaların kapı perdelerinin yaldızlı kafesleri arkasından töreni seyrediyorlardı. En seçkin olanlar, caminin yüksek balkonlarında yer alma ayrıcalığını elde etmişlerdi. (...) Poğaçalar, şekerli kremalar, kızartmalar, halkın çok sevdiği, yanında maydanoz ve mayasız ekmeğin dilimleriyle yenen ızgara koyun etinden oluşan kebaplar, belli başlı önemli kişiler tarafından, herkese bedava dağıtılıyordu. Ayrıca herkes, bir eve girebilir ve kurulmuş sofraya katılabilirdi. Yoksul ya da zengin olsanız, evleri olan bütün Müslümanlar, Tanrı misafiri olan herkesi mevkilerine ya da dinlerine bakmaksızın ellerinden geldiğince ağırıyorlardı."

Ve saray kadınları görününce askerler arkalarını dönüp hazırola geçiyor!

İngiliz yazar Julia Pardoe, 1836'da misafiri olduğu konakta izlediği bayram sabahını tasvir ediyor: "Sabah mahmurluğumu esanslı bir suyla attım ve kahveni minicik porselen bir fincandan yudumladım; fincan o kadar küçüktü ki bir peri dahi bunu içebilirdi." (...) Darphane'de yüksek bir mevkii olan varlıklı bir Ermeni elmas taciri, bize saltanat alayını ve bütün merasmi seyrebileceğimiz bir pencere ayarlamıştı ve adımlarımızı bu noktaya doğru hızlandırdık. (...) Ulu Padişah'ın tebaası, onun geçeceği yeri gören bütün sokakları tıka basa doldurmuştu; Avrupalı kavalyelerimizin ve yerli hizmetkârların bütün gayretlerine rağmen ilerlemememiz imkânsızdı. Hal böyle olunca, bu Türk kalabalığının teşkil ettiği yeni ve pitoresk manzarayı rahatça izlemek üzere kalabalıktan biraz uzakta bir yer bulup durduk.

Uzakta Ayasofya'nın devasa kubbesi ve ok gibi minareleri yükseliyordu; onların altında, göz alabildiğine, fırtınadan sonraki dalgalar gibi kabarıp inen, fesli ve sarıklı kafalardan müteşekkil bir deniz uzanıyordu. Her çatı, yıkık dökük her duvar, her çöp yığını hevesli seyircilerle örtülmüştü; etraftaki evlerin pencerelerinde de peçeli kadınlar ve gülen çocuklar doluydu."

"Ulu padişah" II. Mahmud'un haremî tören alanına gelirken olanları Pardoe şöyle aktarıyor: "Arabaların yavaş ve gürültülü takırısı işitildi; kulaktan kulağa hanım sultanların yaklaştığı yayıldı; aniden askerler sultanların beklendiği açık sahaya sırtlarını döndüler ve silahlarını geriye doğru alabildiğine uzattılar, yani tören manevrasını arkadan yerine getirdiler. O güne kadar bir grup

TÜM YAZILAR (/makaleler/)

TÜM KİTAPLAR (/kitaplar/)

BİZE YAZIN (/bizelyazin/)

Yazı Ara

Kitap Ara

facebook.com/radikalkitap (https://www.facebook.com/

/radikalkitap/)

@Radikal_Kitap (https://twitter.com/Radikal_Kitap/)

Antalya Otelleri

7 Gece Kal
6 Gece Öde
veya
Ücretsiz
Uçak Ulaşımı

90,00
TL'DEN İTİBAREN

touristica
tatil aşkına

(http://app.medyanetads.com
/redir.a2?ciid=573329&tid=5412&lid=0&led=0&
publisher=radikal&URL=http%3A%2F%
2Fwww.touristica.com.tr%2Fantalya-
otelleri%3Futm_source%3Dmedyanet%26utm_medium%3Dbanner%26utm_car

Hangi bilimkurgu yazarısınız?

Dört ustadan hangisininiz?

Bu haftaki testimiz, hangi bilimkurgu yazarı olabileceğinizi kurgulamaya çalışıyor. Hadi buyrun...

TESTE BAŞLA (/test

/hangi-bilimkurgu-

ÇOK OKUNANLAR (yazarlarımız-9)

(../makale/haber
/yazarlik-sizofreninin-
kabal-gormus-hatidir-
423736)

Yazarlık sizofreninin kabul görmüş halidir
(../makale/haber/yazarlik-sizofreninin-
kabal-gormus-halidir-423736)

(../makale/haber
/varufakis-in-eklektisizmi-
423702)
Varufakis'in
eklektisizmi... (../
/makale/haber
/varufakis-in-
eklektisizmi-423702)

(../makale/haber
/dunyanin-en-eski-kurani-
423758)
Dünyanın en eski
Kuran'ı (../makale
/haber/dunyanin-
en-eski-kurani-423758)

(../makale/haber
/abd-elistirmeni-
kaybetti-423731)
ABD "eleştirmeni"ni
kaybetti (../makale
/haber
/abd-elistirmeni-
kaybetti-423731)

